وطن شهید

لیکوال: داکتر معمار حشمت الله اتمر
پیښلیک: چنګابښ / کال ۱۴۰۵لیږدی

Pashto_novels.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیسه، داستان یا ناول:

هغه پوره ۵۶ کاله د مخه یانی په کال ۱۳۴۷د کابل ولایت په اوومې سیمې (ناحې) په یوې دینداره او منځمحاله ژوند لرونکي کورنۍ کې دې دنیا ته سترګې خلاصې کړې.

پلار یې د هغه وخت په دولت (حکومت) کې ماموریت دنده تر سره کوه او مور یې بې زده کړې او د کور په کارونو بوخته وه.

د هغه په راتګ سره، هغه کورنۍ ډېره خوشحاله شوه.

هغه دري ورونه او څلور خوښدي هم درلودي چې دی د کورنۍ تر ټولو کشر اولاد او د خلکو په خبره نازدانه او د سیمې دري ژبو په وینا پس کړکي و.

دا په دې مانا (معنې) چې د هغه کورنۍ نور اودلاد، دې دنیا ته را نه وړ.

ژوند خوشحاله او په سمې توګه مخ ته، ته.

هغه به هر چا نازاوه او پر ټولو ډېر ګران و.

څه موده تېره شوه.

هغه په خپوړو راغی.

ژر، ژر به یې خپوړې کوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا یې لږ، لږ ویل یاد کړل.

ډېره خوږه ژبه او ښکلی غږ درلود.

لږ، لږ په ودرېدو شو.

هغه نور هم د کورنۍ پر غړو ګران شو.

هغه ته خدای ښه صورت هم ورکړی او په څېره کې غنم رنګې او غټې، غټې سترګې، جګه پوزه، کوشنۍ خوله او ګرد مخ یې درلود.

بیا څه ځند وروسته هغه پر لارې تګ، پیل کړ.

ګامونه به یې ورو، ورو پر ځمکې ایښودل.

بیا لږ نور هم لوی شو.

ګامونه به یې نردې ولې ژر، ژر ایښودل.

بیا به یې سمې مندې وهې.

د کوټې نه د باندې وته او انګړ کې به ګرځېده.

په انګړ کې یې د تره ځامنو کوم چې د هغوی سره په انګړ کې اوسېدل، لوبې کوې.

هغه د خپل پر تره ځامنو، لورګانو، تره او د تره پر ښځې هم ګران و.

شپږ کاله تېر شوو.

هغه د ښوونځي تک شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کورنۍ يې هغه په ښوونځي کې ګډ (شامل) کړ.

ښوونځی د هغوی کور ته نږدې نه وه.

لرې و.

هغه به د سيمې نورو الکانو سره ښوونځي ته، ته او ښپرته را ته.

هغه ښه ذهن (استعداد) درلود.

د ښوونځي سره يې هم ډېره مينه درلوده.

هغه په سيمې کې ډېر ملګرې و موندل.

کله نا کله به يې د هغوی سره ښوونځي نه وروسته لوبې کوې.

يوه د هغه له نږدې ملګرو نه چې دري کوره بره ژوند کاوه او نوم يې عبدالله و.

دوې دواړه به ښوونځي ته يوه ځای تلل او ښپرته، يوه ځای راتلل.

هغوی خورا خواږه ملګري وو.

هغه لږ لوی شو.

مشره خور يې واده شوه.

څه موده نوره هم تېره شوه.

د هغه پلار ته ناروغي پيدا شوه.

کال وروسته هغه خپل پلار د لاسه ورکړ.

د کور خرڅه (خرچه) يې د هغه د مشر ورور پر غاړې شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی څه حاصلات د خپلو ځمکو نه تر لاسه کول کوم چې د لغمان ولایت، قرغه یو په سیمې کې یې شتون درلود.

دا ځمکې هغوی ته د پلارنو او نیکونو نه، په میراث پاتې وې.

ژوند تریخېده، خو بیا هم په خوشحالۍ سره تېرېده.

هغوی په خپل ژوند کې خوشحاله وو.

ژوند مخ ته، ته.

په هېواد کې حالات ورځ تر بلې بدلېدل.

امنیت ورځ تر بلې ورانېده.

راز، راز ګونګسې به اورېدل کېدې.

چا به ویل:

پلانۍ ولسوالۍ د دولت له کنټرول نه وتې او د مجاهیدینو لاس ته ورغلې ده.

د بي بي سي د رادیو غوږ نیونکي ورځ تر بلې ډېرېدل.

هېواد ته بهرني کوتونه (قوتونه)چې د پخواني شوروي اتحاد پورې یې اړه درلوده، د وخت دولت پرغوښتنلیک زمونږ هېواد ته د ننه شوو.

په حقیقت کې هغوی زمونږ پر هېواد، یرغل وکړ.

په سل هاو ټانکونه، توپونه، چورلکې او جېټ الوتکې سره د څه باندې ۱۲۰۰۰۰(یو لکو شل زره) عسکرو نه ډېر هېواد ته، ننوتل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګړې نورې هم سختې شوې.

تګ او راتګ کليو او باندو ته ستونزمن شو.

له يوه ځايه بل ځای ته تګ د عسکرو کتارونو (قطارونو) اوټانکونو سره پيل شوو.

راکړه ورکړه او سوداګريزې چارې ډپه يا ټکنې شوې.

تګ او راتګ ولايتونو ته د ځمکې پر عوض اوايي (فضايي) يا د الوتوکو په واسطه (ذريعه) ورځ تر بلې ډپرېده.

کلي او باندې د دولت له کنټرول څخه وتې او د مجاهدينو په لاس، پرېوتې.

ورو، ورو جګړې ښارونو ته هم مخه وکړه.

بيا د پخواني شوروي اتحاد ځواکونو هم پر وتو پيل کړ.

هغوی هېواد کې ډېر ټانکونه، توپونه، چورلکې او جګړيزې الوتکې ، سرتېرې له لاسه ورکړل او سلګونه نور يې ټپيان شوو.

ډېره غټه اقتصادي ضربه يې وليده.

د شوروي اتحاد د پاشېدل کېدو لاره اواره (همواره) شوه.

کال بل تېر شو.

بيا بلې خوا له تورخم نه، ننګرهار خوا خونړۍ جګړه پيل شوه.

جګړه تر ښاره ورسېده.

په سل هاو ځوانانو خپل ژوند، د لاسه وکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېر خلک په کې ټپیان هم شوو.

کورونه، ودانۍ او دوکانونه په کې ویجاړ شوو.

ټولو به سوچ کوه چې جلال آباد ښارد مجاهډینو پر لاس پرېوت.

خو داسې نه شو.

د هغه وخت حکومت وتوانېد، مجاهدین پر شا وتمبوی او ټولې سیمې د هغو نه، ېبرته آزادې کړې.

جګړه له کومه ځایه (تورخم نه) پیل شوې وه، ېبرته په شا (څټ) شوه.

دا جګړه کومه ستونزه یې حل نه کړه.

بیا جګړې ډېرې شوې.

په نړیواله کچه هم هلې ځلې ډېرې شوې.

حکومت په دې پوی شو چې جګړه د حل لار، نه ده.

بیا یې ملې مصالحه اعلان کړه.

څه بدلونونه (تغییرات) په کابینې کې هم راغلل.

دریځ ورځ تر بلې نرمېده.

مجاهډین قدرت نیوو ته چمتو کېدل.

د حکومت مشرتابه استعفا ورکړه.

په پاکستان کې د مجاهډینو تر منځ موقتي حکومت جوړ شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غوايي اتمه نېټه شوه.

سياسي قدرت مجاهيدينو ته ولېږدول شو.

حضرت صبغت الله مجددی د افغانستان اسلامی جمهوريت د جمهور ريس په توګه د دوي مياشتو له پاره وټاکل شو.

بيا دوي مياشتي وروسته استاد برهان الدين رباني سياسی واک (قدرت) ته ورسېد.

د هغه وخت هم ځلور مياشتي له مخه، ټاکل شوی و.

ځلور مياشتي پوره شوي.

هغه خپل واک د شورای اهل حق وعقد تر نامه لاندي اوږد کړ.

دا کار د نورو تنظيمونو منلو وړ نه و.

کورنۍ جګړې پيل شوي.

خلک به د يوه ولايت نه بل ولايت ته، کډې کوي.

ځينو نورو به د کابل يوې سيمې نه بلې ته تلل.

ځو ورځې نورې تېرې شوي.

د هغه د ترور (توړۍ) زوی چې په پاکستان کې اوسېده کابل ته راغی او د هغه کورنۍ سره يې دوي شپې وکړې.

بيا هغه ځوان ته بلنه ورکړه تر څو د هغه سره پاکستان هېواد د چکر له پاره، لاړ شي.

هغه خپلې ترور ته و ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

اجازه ورکوې چې تروړځی د څه وخت له پاره د ځانه سره پاکستان ته بوزم.

دلته هسې ښوونځي نه شته.

لږ څه ساعت به يې تېر شي.

بل هېواد به هم و ګوري.

د بلې خوا د خپلې ترور او د ترور زامنو سره به هم بلد شي.

ترور يې و منه.

شپه تېره بيا سهار شو.

سهار لمانځه نه وروسته چای و څښل شو.

بيا هغوی دواړو خدای پاماني واخيسته او د کوره و وتل.

لمړی د سيمې پوخ سړک ته ورسېدل.

التە په موټرو کې سپاره د ښار مرکز ته لاړل.

بيا د هغه ځای نه په پښوو روان او د پل محمود خان خوا ته لاړل، کوم ځای نه چې د پېښور موټرو تګ راتګ کاوه.

اوا(هوا) ښکلې او د مني موسوم وه.

هرې خوا چوپه، چوپتيا وه.

وني شنې او ګلان هرې خوا غوړېدلي وو.

هغوی هم په يوه سپين فلنکوچ موټر کې کښېناستل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موټر ډېر ژر ډک شو.

څو دکیکې وروسته یې د پېښور پر لور حرکت و کړ.

لاري پخې او کنډوکپرې وې.

لمړی جلال آباد، وروسته تورخم، بیا پېښور ته ورسېدل.

ماسپښین و.

دهغه ځای نه هغوی د ناصر باغ کمپ په موټرو کې کښېناستل او ټاکلې سیمې ته ورسېدل.

هغه ډېر ستړی شوی او یواځنی اوږد او بهرنی سفر یې وه.

هغوی انګړ ته د ننه شوو.

ترور زوی یې هغه د خپلې مور او نورو ورونو سره آشنا (معرفي، بلد) کړ.

د غرمې ډوډۍ تیاره وه.

هغوی ډوډۍ وخوړه.

بیا چای ورسېد.

چای هم د توري ګوړې سره و څښل شو.

التە اوا(هوا) توده وه.

بیا ترور زوی یې هغه ته و ویل:

دلته اوا(هوا) توده ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځه!

د څپړې لاندې پر کټ بيده شه.

هم به دې ستومانتيا و وځې او هم به اوا(هوا) لږه سړه شي.

بيا به په بازار کې وګرځو.

مېوې به وخورو او تر مابنامه به چکر و وهو.

هغه ومنه.

پر کټ پرېوت او بالښت يې يې تر سر لاندې کېښود.

څو دکيکې لا نه وې تېرې شوې چې هغه بيده شو.

ترور زوی يې هم بلې خوا پر ځمکې سر کېښود او بيده شو.

مازيګر شو.

هغوی دواړه له خوبه پاڅېدل.

اودسونه يې وکړل او بيا د انګړ نه د باندې شوو.

لمونزونه يې په جومات کې ادا بيا بازار ته لاړل.

په بازار کې د هغه مشر ترور زوی ميوې خرڅوې.

هغوی الته لاړل.

د هغه سره يې روغبړ وکړ.

بيا د هغه تر څنګ کښېناستل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه هم ورته ډک غاب د مېوې کښېښود او هغه پر خوږو يې پيل کړ.

بيا په بازار کې اخوا دېخوا و ګرځېدل.

مابښام لمانځه نه وروسته کور ته لاړل.

د شپې ډوډۍ خوږو نه وروسته بيده شوو.

هغه الته څه کم يوه مياشت پاتې شو.

الته يې وخت ښه تېرېده.

ملګري يې و موندل.

بيا هغه بېرته خپل ترور زوی سره کابل ته، راغی.

کابل کې ورور يې، واده کړی و.

د ناوې په ليدو سره هغه هک پک پاتې شو.

هغه خپلې مور ته و ويل:

وخت هم څومره ژر تېرېږي.

مور يې و ويل:

هو!

لکه باد غوندې چلېږي.

په دې ورځ د باندې و نه وت.

سهار له کوره و وت او خپل ملګري کور ته لاړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دروازه يې وټکوه.

ملګری يې (عبدالله) دروازې ته راغی.

د هغه په لیدو سره ډېر خوشحاله شو.

بیا يې هغه ته د کور ننوتو بلنه ورکړه.

د ننوتو دروازې نه تر کوټو(خونو) پورې ښاسته (ډېره) لاره وه.

انګړ لوی او اوږد و.

هغه په پټو کې یوه غوچنی ولید.

بیا يې د عبدالله نه پوښتنه وکړه.

دا غوچونی مو ولې وېستلی دی؟

هغه و ویل:

دلته داسې آوازې دي چې د تنظیمونو تر منځ جګړې پیلېږي.

مونږ هم دا غوچونی چې ورته بلنداژ وایي وشکاوه.

د جنګ پر حالت کې به دلته پټېږو، تر څو مړه او یا ټپي نه شو.

بیا عبدالله زیاته کړه.

دا تر اوسه نه دی بشپړ شوی.

د ده پر سر لرګې، خاوره او سرکې يې ټایرونه ږدو.

بیا په خبرو، خبرو مېلمه خوني ته ورسېدل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الته د ننه شوو.

هغه هم خپل ملګري ته بهرني سفر لنډې کيسې بيان کړې.

چای ورسېد.

چای څښلو نه وروسته، هغوی د مېلمه کوټې نه و وتل.

بيا انګړ کې روان او غوچوني نه تېر شوو.

عبدالله آه و باسه او ويې ويل:

هر چېرې روښنايی کېږي.

پر مونږ ورځ تر بلې تياره راځي.

ظلم، ستم، بې برېښنايي، بې روزګاري.

دا ټول د لمړي قدرتونو يرغل او د مشرانو جهالت، بې پروايي، دروغ ويل، جب ډکول او خلک تېرباسل دي.

بيا عبدالله زياته کړه.

توکل په خدای.

دواړه د انګړ نه، و وتل.

هغه خپل کور او عبدالله ببرته انګړ ته د ننه شو.

عبدالله د غوچوني پرا خلو ته دوام ورکړ.

بل ورور يې د باندې نه راغی.

هغه هم الته د عبدالله سره په کار بوخت شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوان خپل کورته ورسېد.

د مور، خويندو او ورونو سره يې د غوچوني پر جوړوني مشوره وکړه.

بيا د عبدالله پر غوچوني وپستني هم رڼا واچوه.

ورونو يې و ويل:

د جګړې خو آوازې دي.

کېدای شي منځ ته رانه شي.

بايد کوښښ وکړو د باندې ونه ګرځو.

تر څو د راکټونو پارچې پر مونږ و نه لږېږي.

بيا هغه و ويل:

څه به وکړو؟

مور يې و ويل:

څه چې د خدای رضا وي.

يوه اونۍ تېره شوه.

په ريښتيا هم جګړه پيل شوه.

دا جګړه د جمعيت، واک داره حکومت او اسلامي ګوند کوم چې يې غوښتل په دولت کې برخه واخلي پيل شوه.

هرې خوا به مرمۍ او راکټونه ورېدل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دولت پر طرفداری د دوستم ځواکونه، هم ورسېدل.

هغوی سره توپونه او ټانګونه وو.

ډز او غرپ پیل شو.

خلک، تېښتې ته اړ شوو.

جګړو څو ورځې دوام و کړ.

په سیمې کې یواځې څو کورونه پاتې وو.

یوه هم التە د ځوان کور و.

هغوي په خپل کور کې پاتې و.

هغوی بل ځای یا خپلوان نه درلودل چې التە لاړ شي.

ورځ بله هم تېره شوه.

جګړه و درېده.

اسلامي ګوند غړي په شا شوو.

ډزبند (اوبند) اعلان شو.

خلک ورو، ورو خپلو کورونوته ستانه شوو.

په درې ورځو کې ټولې سیمې ببرته ډکې شوې.

عبدالله هم ببرته خپل کورته راغی.

هغه د تګ (تېښتې) نه پښېمانه و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوې میاشتې په آرامۍ سره تېرې شوې.

بیا د جګړو آوازې شوې.

عبدالله ځوان ته و ویل:

د جګړونه خلاصون نه شته.

دا ځل به زه دلته پاتې شم.

د غوچونې (بلنداژ) نه به، ګټه پورته کړم.

ډېره خواړې مو پرې کړې ده.

ځوان و ویل:

ستا خوښه!

مونږ خو د تګ له پاره ځای نه لرو.

وطن کې کور مو درلود.

خو!

په خپل منځې جګړو کې ویجاړ شوی دی.

ماښام، بیا نیمه شپه شوه.

جګړه بیا پیل شوه.

خلکو بیا د خپلو بسترو او کالیو ټولونې، پیل کړ.

جګړه ډیره وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلکو نه شو کولای چې له کورونو، و وځي.

ټول هک پک او بند پاتې شوو.

د تېښتې لاره ورکه شوه.

ورځ بله هم تېره شوه.

راکټونه رانږدې شوو.

شاوخوا پر سیمو لږېدو یې پیل کړ.

یوه راکټ د عبدالله کور ته نږدې ولږېد.

د هغوی د کور شیشې، ماتې شوې.

بیا هغه د کوټې نه و وت.

ټولو ته یې غږ کړ.

راشئ!

ټول راشئ.

بلنداژ ته لاړ شوو.

راکټونه نږدې لږېږي.

بیا هغه منډه کړ.

بلنداژ ته نه و رسېدلی چې بل راکټ راغی او د هغه تر څنګ ولږېد.

دوړې شوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولو سوچ کوه چې هغه بلنداژ ته ننوتی دی.

دوړې، لړې شوې.

کورنۍ نورو غړو منډې کړې.

هغوی هم غوښتل چې بلنداژ ته، ننوزي.

په دې وخت کې عبدالله يې ولید.

هغه په وینو لټ پټ وه.

ورور يې منډه کړه او غوښتل يې چې هغه پورته او نږدې ډاکټر کور ته و ورسوي.

د هغه لاس نظم يې و کاته.

د وینې حرکت په رګونو کې يې نه و.

بیا يې لاس د هغه زړه ته ورور او غوښتل يې چې د هغه د زړه په ډبهار پوی شي.

زړه يې هم د حرکت څخه ولږدلی و.

بیا يې چیغه کړه.

عبدالله مو د لاسه ورکړ.

هغه شهید شوی دی.

د شا اوخوا کورنو نارینوو منډې کړې.

عبدالله بې حرکته پروت و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوان هم الته ورسېد.

د هغه په لیدو یې اوښکې پر سترګو جاري شوې.

په چیغو، چیغو یې وژړل.

راکټونه شاوخوا لګېدل.

بیا مشرانو پرېکړه وکړه تر څو هغه ژر تر ژره ښخ کړي.

ځوانانو ژر، ژر د بلنداژ خوا ته قبر و باسه.

ژر، ژر یې د جنازې لمونځ ادا او هغه یې الته ښخ کړ.

بیا ټول، په منډو خپلو کورونو ته لاړل.

د عبدالله کورنۍ غړي هم بلنداژ ته ننوتل.

ځوان د باندې او د دېوال څټ ته ټوغ، ټوغ روان وه.

یوه بله مرمۍ د کوڅې اړخ ته ولګېده.

په دې وخت کې یوه کس چې په بایسکل سپور او سودا یې کور ته وړه، ده ته نږدې شو.

سر یې وڅرخېد.

بایسیکل یې له کنټرول نه و وت.

خپله یې پر ځمکه ولوېد.

بایسکل یې هم چپه شو.

ځوان چیغه کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوان شهید

.....

مرسته!

مرسته!

د مخامخ کور ګاونډ زوی و وت.

ویې لیدل مسافر په لاس کې لګېدلی دی.

بیا دواړه هغه د ګاونډ کور د موټر ګراج ته، کش کړ.

لاس یې ورته وتاړه تر څو وینه تري لاړه نه شي.

بیا لږ الکول یې د هغه پر زخم و واهه.

په دې وخت کې د ګاونډ لور هغه ته د خوږې بورې شربت راوړ.

ځوان هغه ته شربت ورکړ.

هغه شربت وڅښه او لږ پر سترګو یې رنړایې راغله.

بیا یې ځوان ته و ویل:

زما بایسکل خپل کور ته یوسه!

زه هغه نه شم چلوی.

سودا دې هم د تاسو سره وي.

زه ورو، ورو کور ته ځم.

د کورنۍ غړي مې، په تمه دي.

هغه له ځایه پاڅېد او خپل کور خوا ته، روان شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوان شهید

.....

ځوان ته يې و ويل:

مننه کوم.

زه اوس کورته ځم بيا سبا بايسيکل او سودا پسې راځم.

هغه لاړ.

ځوان هم کور ته لاړ.

يوه ورځ بله هم تېره شوه.

جګړه لږ سړه شوه.

وخت شپه وه.

سهار وختي خلکو په خپلو کډو بارولو پيل کړ.

هر چا به د سيمې نه تېښته کوه.

ځوان هم د خپلې کورنۍ سره څه کالي ټول او وټړل.

ټول د کوره و وتل.

دروازه يې ټينګه او کلف يې په ځنځېر کې واچوه.

بيا ټول پاخه سړک خوا لاړل.

کوم، کوم راکټ به د هغوی د سر نه تېرېده.

د چاودېدو (انفجار) غږ به هغوی هم اورېده.

سړکونو کې، موټر نه وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلک په پښو روان وو.

ټولو تېزې، تېزې مندې وهې.

هغوی خدای، خدای کوه چې جګړه بیا زور و نه مومي.

هغوی د ګذرګاه سیمې ته ورسېدل.

د هغه ځای نه تېر بیا پل ارتل ته، نږدې شوو.

د ډزو غږ لږ شوو.

دا سیمه د دولت په کنټرول کې وه.

بیا مخ پر سینمای پامیر لاړل.

کدمونه (قدمونه) یې ورو کړل.

د یوې نړېدلې ودانۍ سیوري ته کښېناستل.

خلک ښکته او پورته سرګردانه تېرېدل.

د چاه سره مړي او د چا سره ټپیان هم وو.

ماشومانو به ژړل.

لوڅ سر، لوڅې پښې ټولو به مندې وهې.

هر چا به خپل سر باسه.

د ځوان کورنۍ الته لږ دمه وکړه.

بیا له ځایه پاڅېدل او مخ پر پل محمود خان یې حرکت وکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوم، کوم موټر به پیدا کېده.

ډېری موټر، چکلې او لارۍ وې.

خلک به خټل او پر خپلو کالیو به کښېناستل.

هغوی هم یوې چکلې ته، و خټل.

خپل کالي یې هم پورته کړل.

بیا پر خپلو کالیو کښېناستل.

موټر حرکت وکړ.

اوا توده او د مني ورځې وې.

موټر مخ پر جلال اباد، حرکت و کړ.

پلچرخي تنګي ته، ورسید.

بیا ماهیپر ته.

د ماهیپر نه هم کښته شوو.

یوه ځای کې یې موټر ودراوه تر څو یې سوړ(یخ) کړي.

خلک، له موټره کوز شوو.

خپل لوښي یې له او بو ډک کړل.

خپل مخ او لاسونه یې، پرېمنځل.

بیا چلونکي غږ کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاره ډېره ده!

موټر ته و خېږئ.

خلک موټر ته و خاته.

چکلې حرکت وکړ.

یوه نیمه ګړۍ وروسته هغوی سرخکانو سیمې ته ورسېدل.

الته د موټر نه کوز شوو.

په سرخکانو کې د هغه د ترور کور و.

اوا توده وه.

چوپه چوپتیا وه.

د ځینو مرغیو او شاروګانو آوازونه تر غوږو کېدل.

مور یې مخکې او خوښدې ورونه یې ورپسې شوو.

د ځوان ترور کور ته ورسېدل.

دروازه یې و ټکوه.

ترور یې دروازې ته راغله.

د خپلې خور، خورزو او خوریانو سره یې روغبړ وکړ.

بیا یې هغوی مېلمه کوټې ته بوتلل.

څو ورځې هغوی الته پاتې شوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا يې د خپلې ترور نه وغوښتل چې کومه کوټه هغوی ته ورکړي چې خپل پخلی، ځانته وکړي.

هغې و منه او د کلي نه د باندې خپل ځای يې هغوی ته ورکړ.

هغوی الته اوسېدل.

څه سودا به يې له کابل او څه به يې له جلال اباده راوړه.

ورونو يې په دولت کې دندې درلودې، خو معاشونه يې چندان لوړ نه وو.

ايله، ايله به يې د کور خرڅ برابراوه.

ځمکې يې په جنګونو کې شاړې شوې وې.

نور خلک به هم خپلو سيمو ته ورتلل او خپلې ځمکې به يې آبادوې.

هغوی هم سوچ وکړ چې څرنګه خپلې ځمکې بيا آبادې او ورغوي.

مشر ورور يې کلي ته لاړ.

الته پر خپلې کلا وګرځېد.

هغه په کنډواله بدله شوې وه.

بيا د کلي خان کور ته لاړ.

د هغه کلا سمه، روغه او جوړه وه.

هغه الته د يوې کوټې غوښتنه وکړه.

خان هم ورته يوه کوټه، ورکړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا پر سبا یې هغوی خپلې سیمې ته کډه وکړه.

څو ورځې یې تېرې کړې.

بیا د ځمکو پر آبادولو یې پیل وکړ.

ځمکې له نلونو ډکې وې.

هغوی د نورو کسانو په شان د نلونو پر پرېکونې پیل کړ.

بیا یې ځمکې پر تراکتور واړوي.

غنم یې په کې وکرل.

غنم پاخه او هغه یې و رېبل.

غنم یې پاک او اوړه کړل.

د خوند ډوډۍ تیارې شوې.

شاو اوخوا بیا لې یې و باسي.

بیالېو شاو خوا یې د ولو قلمې کېښودې.

قلمې شنې شوې.

بیا یې د پیسو په غونډول پیل کړ.

څه پیسې یې ټولې او په خپل انګړ کې یې ابادي، پیل کړه.

څلور د توت ونې یې هم په کور کې، کېنوې.

د کلا دروازه هم کېنول شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا يې خپل کور ته، کډه وکړه.

څپره يې جوړه او تنور يې کېناوه.

د خوشحالي شېبې پيل شوې.

محتاجي پای ته ورسېده.

ورونو به يوه د بل سره په کروندو کې مرستې کوې.

څه وختونه تېر شوو.

په سيمې کې د کچه (خامه) سړکونو کار پيل شو.

ځوان او د هغه ورونو الته کارونه اومزدورۍ پيل کړې.

لږ په ژوند کې يې بدلون راغی.

بيا مشر ورور يې واده وکړ.

هغوی جلال اباد ښار ته، کډه شوو.

مشر ورور يې موسسې کې کار وموند.

ځوان هم په کې دنده تر لاسه کړه.

وختونه تېرېدل.

په هېواد کې بې نظمي ورځ تر بلې ډېرېده.

په کندهار کې طالبان وغوړېدل.

هغوی د شر او فساد پر مخ د جګړې اعلان وکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورو، ورو به يې کلي، باندې، ولسوالي او ولايتونه نيول.

هغوی غزني ته ورسېدل.

بيايې پکتيا، پکتيکا او خوست ته، مخه وکړه.

لږ ځنډ وروسته ننګرهار ته و رسېدل.

الته يې ننګرهار، کنړ، نورستان او لغمان ولايتونه هم و نيول.

بيا يې پر کابل مخه کړه.

ځوان هم د هغو سره ملګری شو.

بيا وروسته الته په ننګرهار کې پاتې شو.

هغه د معلم اول ګل سره مجاهد شو.

هغه ديندار او ځيرک شوی و.

هر چېرې چې به ته، الته به يې ساده او بسيطه جومات جوړاوه.

هغه د جمع لمونځ، ډېر طرفداره وه.

کال يې الته دنده، سر ته ورسوه.

طالبانو بيا لوګر ونيو.

بيا کابل ښار ته د ننه او د کابل ټولې ولسوالۍ يې و نيوي.

بله ډله يې پنچشېر او دوښيمه چوپه يې له سالنګه واوښته او هېواد شمالي ولايتونو ته، لاړل.

بيا يې مزار ونيو او شاوخوا سيمو په قبضو بوخت شوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا یې بغلان او کندوز ونیو.

پر مخالفینو سیمه تنګه او هغوی ته صرف دوې ولایتونه لکه تخار او بدخشان اودا راز پنچشېر ولسوالۍ پاتې شوه.

جګړه نوره هم توده ولې سخته شوه.

د مقاومت په نامه ډلې او ټپلې جوړې شوې.

د پنجشیر لاره بنده شوه.

په بندو سیموکې قحطي او قیمتي خورا ډېره شوه.

طالبانو به، پر تخار ولایت حملې کوې.

د کابل شمالي ولسوالیو امنیت هم زیانمن شو.

ځوان خپله ډله جوړه او څو پیک اپې (ډاډ سونې) یې واخیستې او کابل ولایت شمالی ولسوالیو ته، عملیاتو د پاره لاړ.

توره پګړۍ، سپین کالی، توري څپلۍ او ښکلی ساعت د هغه سره خوند کاوه.

هغه دري میاشتې التە تېرې کړې.

ډېر ستړی او ستو مانه شو.

یوه ورځ یې و غوښتل چې ببرته خپل کورته لاړ شي.

هغه خپلې مور، خویندو او ورونو پسې خپه شوی و.

د مني ورځې وې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کابل ولايت او ولسوالیو اوا(هوا) مخ په سړېدو شوه.

د انګورو وخت و.

هرې خوا به مرغۍ تلې او راتلې.

مرغيو به کوښښ کوه تر څو ښه او پاخه انګور وخوري.

د باغونو مالکان به راتلل او انګور به يې ټولول.

يوه پر بل اعتماد نه درلود.

طالبانو د ځمکو په مالکانو او د ځمکو مالکانو پر طالبانو.

ځيني وختونه به د هغوی راتګ د طالبانو په نقصان بدلېده.

هغوی ټول ځوانان وو.

تجربه يې ډېره لږه او د جګړو په تاکتيکو، نه پوهېدل.

د سيمې سره هم آشنا نه وو.

د بلی خوا په دري ژبې هم نه پوهېدل.

ځوان تصميم درلود دوې ورځې وروسته خپل کور ته لاړ شي.

څو ورځې هغه په جګړو کې تېرې کړې وې.

ډېر ستومانه و.

د يوې پولې خوا يې ځادر وغوړاوه او خپل ملګري ته يې و يل:

ما ته خوب راځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته د سیمې خیال کوه چې څوک مو غافلګیره نه کړي.

بیا به مونږ ټول و وژل شوو.

هغه و ویل:

سمه ده!

بې غمه بیده شه.

زه او نور الکان به څارنه وکړو.

هغه بیده شو.

څو دکیکې لا نه وې تېرې شوې چې یوه غټ مار هغه ته نږدې شو.

ملګرې یې مار ولید.

هغه پر غونډه واره وکړ تر څو هغه لاره بچه او ځوان ته ضرر و نه رسوی.

مار ډېر شخ سترګی و.

د ځوان پر لور روان و.

ملګرې یې ټوپک واخیست او د مار پرسر یې ډز کړ.

ځوان شټ واهه او پاڅېد.

ګوري چې ملګری یې د هغه سر ته ولاړ دی.

ځوان و ویل:

څه پېښه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملګري يې و ويل:

ګوره مار ته.

هغه ستا خوا روان او چې هر څه کوښښ مې وکړ بلې خوا لاړ، نه.

بيا مجبوره شوم هغه و ولم.

ځوان و ويل:

مننه کوم.

بيا يې سر کښنود.

ملګري ته يې و ويل:

پام کوه.

هغه و ويل:

سمه ده!

مابنام او بيا ماسخوتن شو.

هغه په خپله راويش شو.

د شپې ډوډۍ تياره وه.

هغوی د کچالانو(الوګانو) پياوه پخه کړې وه.

نه يې مزه وه او نه تزه.

يو يې هم په ديګي پخولو(آشپزۍ) نه پوهېد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

صرف چاره سازي به يې کوه او خپټې (نسونه) به يې پرې ماړه کول.

بله ورځ هم الته تېره شوه.

الته نوي ځوان طالبان ورسېدل.

هغوی سره سترې مشي و کوې.

شپه او سهار شو.

نوي طالبان په مرچلو کې پاتې او زاړه خپلو کورونو ته روان شوو.

ځوان هم د خپلو ملګرو سره جلاباد خوا ته، حرکت وکړ.

غرمې ته، الته ورسېدل.

خپلې قطعې ته د ننه شوو.

موټر يې ودرول.

ثقيله سلاوې يې تسليمې کړې.

سپکې يې له ځانو سره واخيستې او خپلو سيمو ته لاړل.

ځوان هم په يوه موټر کې کښېناست.

هغه لغمان ولايت، قرغيو ولسوالۍ ته لاړ.

کورته ورسېد.

مور يې د کلا مخې او لويې بيالې پر غاړه ناسته وه.

سړک خوا يې کتل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسې ښکارېدل چې هغه خپل زوی په انتظار وه.

ځوان پوخ سړک کې د موټر نه کوز شو.

مخ پر کور يې حرکت وکړ.

ګامونه يې تېز، تېز اېښودل.

کورته نږدې شو.

پر مور يې سترګې ولګېدې.

مور خوا يې منډه کړه.

مور يې له ځايه پاڅېده.

ځوان يې په غېږ کې و نيو او مخ يې ورته مچو(چپ) کړ.

هغه هم د خپلې مور لاسونه مچو(چپ) کړل.

بيا د مور سره يوه ځای کور ته، د ننه شو.

خور يې تناره پر سر وه.

د هغه غږ په اورېدو سره له ځايه پاڅېده او هغه سره يې ستړي مه شې وکړه.

ورونه يې په کور کې نه وو.

يو يې په جلال آباد، بل په کابل او درېيم يې په پېښور کې و.

څو شپې يې په کور کې وکړې.

بيا ببرته خپلې قطعې ته لاړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه څو ځل (پلا) کابل ولايت ولسوالیو ته د جګړې له پاره لاړ.

هغه ډېر زړور و.

د هغه نه وغوښتل شو تر څو تخار ولايت ته، لاړ او التە جګړې کې ونډه واخلي.

هغه د خپل د خوښې کسان د لغمان او ننګرهار ولايتونو نه ټول کړل.

پیک اپې(ډاډسونې) يې کتارې او د کور مخ ته، نږدې سړک کې يې ودروي.

بيا کورته د ننه شو.

خپله سپينه پګړي يې وتړه.

بيا يې مخابرې او سپين بيرغونه واخيستل.

د مور سره يې خدای پاماني وکړه او سړک ته لاړ.

التە يې مخابرې پر کسانو و ويښې.

بيرغونه يې پر موټرو وځلول.

بيا يې په ياد شو چې له خوره يې خدای پاماني نه ده اخيستې کومه چې د هغه د تره کور ته تللې وه.

هغه بيا وګرځيد او د خپلې خور نه يې هم خدای پاماني واخيسته او سړک ته لاړ.

د پیک اپو (ډاډسنو) شا ته طالبان ناست وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا د الله اکبر پر ويلو يې موټر چالان او د سيمې نه په وتو شوو.

مور يې هم مخ قبلې دروازې په اړخ کې ولاړه او د هغه نندارې يې کوه.

څه ځنډ وروسته موټر پناه او مخ پر کابل يې حرکت وکړ.

شپه يې کابل ته وروسوه.

د امنيت په ودانۍ کومه چې د ايران سفارت څټ کې شتون درلود، ځانونه ورسول.

موټر يې پارک او کسان يې ټول ودانۍ ته د ننه شوو.

شپه يې التې تېره او سهار شو.

سهار دهغه ورور کوم چې په کابل کې اوسېده، هغه ليدو ته لاړ.

ځوان د هغه سره روغبړ وکړ.

بيا ورور يې هغه نه غوښتنه وکړه چې عملياتي کارونه پرېږدی او کور کې و وسي، ځکه مور او خور يې يوازې دي.

هغه و ويل:

دا ځل خو ځم.

د بل ځل له پاره به سوچ وکړم.

ملګرې مې هم ښه جګړه نه کوي.

په خولې، هرڅه وايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو!

په عمل کې پرې باور نه شي کېدای.

ورور يې ورته هرڅه عذر او زاریَ وکړي.

هغه و نه منه.

هغه و ویل د دا ځل راتګ نه وروسته به، بیا کومې جبهې ته، نه ځي.

التە به په سیمې کې د مور او خور سره اوسیږي.

ورور يې ډېر خپه او د کوټې نه و وت.

هغوی التە بلە شپه هم وکړه.

سهار وختي د نورو کسانو سره یوه ځای کوم چې د پکتیا ولایت نه راغلی وو.

کتار(قطار) جوړ او مخ پر سالنګ يې حرکت وکړ.

ورځ وروسته کندوز ته ورسېدل.

بیا تخار ته لاړل.

جګړو بیا زور واخیست.

شپه او تیاره وه.

څه نه ښکارېدل.

جګړه مخې ته تله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوان شهید

.....

د ځوان سره ثقیله ماشنګړې هم وه.

سپین کالی یې پر تن او سپین لنګوټی یې پر سر و.

هغه به پر ملګرو غږ کاوه.

د تېښتې (فرار) لاره نه شته.

مه په شا کېږي!

دشمن په تېښتې دی.

په دې وخت کې ډزې غلې شوې.

هغه پر سر لګېدلی و.

سپین کالي یې پر سرو وینو رنګ و.

طالب ملګرو یې هغه یوازې پرېښودلی و.

هغوی له جبهې نه په څټ شوې وو.

شپه تېره شوه.

سهار د کوچیانو رمو سیمې ته لاړل.

هغوی یوه ښکلي ځوان مړی وموند کوم چې پر سر لګېدلی اوشهید شوی و.

ژر یې د طالبانو پوستې ته خبر ورکړ.

هغوی راغلل او پر ژړا یې پیل کړ.

څه یې له لاسه نه راتلل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کار ختم شوی او هغوی ډېر پښېمانه وو.

هغوی سوچ کاوه چې حُوان به بېرته په شا شوی وي.

خو!

سوچونه غلط ثابت شوو.

حُوان له دې نړی لاړ.

بیا يې مړي ژر تر ژره کابل ته ولېږداوه.

د هغه سره څو نور ملګري يې هم وو.

مړی يې بیا په چورلکه کې کېښودل شو او لغمان و لایت قرغیو ولسوالۍ کې يې کوز کړ.

بیا يې په بلې پیک اپې (ډاډ سونې) کې کېښود.

څه اوړه، غوړي او نور شیان يې هم په په پیک اپي (ډاډ سوني) کې واچول.

ورسره پېژندو کسانو سره يې د هغه کورته ولېږه.

موټر کور مخې ته ودرېد.

خور يې دروازې ته و وته.

په ډاډ سوني کې مړی وه.

طالبان هم خپه وه.

هغې د يوه طالب نه پوښتنه وکړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا مړی مو څه د پاره دلته روړی دی؟

یوه طالب و ویل:

خوږ!

نارینه په کور کې شته؟

هغې و ویل:

نه!

دوې خویندې او مور مې را سره ده.

مړی په تابوت کې و.

بیا بل طالب د موټر نه کوز شو.

اوا دېره توده وه.

د زمري میاشت وه.

پر هغه هم خولې جاري وې.

لرې نه بل کس روان و.

د هغه پر شا د وابنو پنډ و.

هغه ته نږدې شو.

قضیه یې هغه ته بیان کړه.

هغه ځوان پېژانده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغه د مرګ پر خبر په ژړا شو.

پنډ يې پر ځمکه وغور ځاوه.

موټر ته يې منډې کړې.

بيا د هغه مور ته يې و ويل:

الکان چېرې دي؟

هغې و ويل:

يوه په کابل، بل جلال آباد او درېيم په پېښور کې دی.

بيا کس و ويل:

ځوان!

هو!

ځوان شهيد شوی دی.

د الله رضا ده.

بيا چيغې شوې.

هر خواوو نه کسانو منډې کړې.

تابوت يې د موټر نه کوز کړ.

خوراکی شيان يې هم د ډاډ سونې نه ښکته کړل.

تابوت او شيان يې کور ته د ننه کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هغه وخت کې غوږکي (ټيلفونونه) نه وه.

خلکو دندې واخيستې چې خلک خبر کړي.

څه ځوانان لاړل تر څوقبر و باسي.

هغه ته يې يوه ښکلی قبر د خدای (خدا) جان با با زيارت کې و باسه.

ورځې لويې وې.

خپل او ځپلوان راورسېدل.

مشر ورور يې هم د جلال آباد نه، ورسېد.

د جنازې ترتيبات و نيول شوو.

د هغه مړی هم څو ځل د کور نه د باندې بيا ببرته د ننه شو.

کور د ښځو نه، ډک و.

نارينه به راتلل او د هغو د پاره به يې تابوت د باندې باسه او ببرته د ننه کاوه.

د هغه مشر ورور کابل ته خبر ولېږه.

خبر رسونکي يوه معلم و چې مېنې بس موټر يې درلود.

د ځوان ورور په زاړو مکرويانو کې اوسېده.

کس دروازې ته ورسېد او دروازه يې وټکوه.

د ځوان ورور دروازې ته و وت.

د معلم سره يې روغبړ وکړ او هغه ته يې و ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځه!

کورته راشه!

اوا(هوا) توده او یوه پیاله چای به وڅښې.

هغه و ویل:

نه!

مننه کوم.

غواړم د سبا له پاره نوبت ونیسم.

بیا ببرته جلال آباد ته ځم.

بیا هر څه د ځوان ورور و ویل:

هغه و نه منه.

بیا یې زیاته کړه.

زه د یوه خبر په هکله دلته راغلی یم.

د ځوان ورور و ویل:

ښه خبر او که بد خبر؟

هغه و ویل:

بد خبر.

بیا د ځوان ورور و ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوان شهيد

.....

ځوان شهيد شوی او که مور مې وفات شوې ده؟

هغه و ويل:

ځوان شهيد او نن يې دوېيمه ورځ ده.

سبا يې درېيمه او د خيرات ورځ ده.

ته يې لغمان ته غوښتی يې.

بيا د هغه په سترګو کې اوښکې و څرخېدې .

له زينو کوز او ژر خپل موټر ته وخوت او لاړ.

ښځې يې د دروازې تر شا (څټ) غوږ نيولی و.

هغه هم په ژړا وه.

وخت مازيګر او د تګ امکان ډېر لږ وه.

بيا د ځوان شهيد ورور پل محمود خان ته، لاړ.

غوښتل يې چې موټر د سهار له پاره بيانه کړي.

په دې وخت کې د هغه ملګري خپل موټر ودراوه او هغه ته يې و ويل:

ولې داسی لالهانده ښکارې؟

خيريت خو به وي؟

هغه ورته کيسه بيان کړه.

ملګری يې هم ډېر خپه شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا يې خپل چلونکي ته و ويل:

سهار ملا آذان د ځوان شهيد ورور کورته لاړ او هغه خپل وطن ته، ورسوه.

تر څو چې هغه الته وې، ور سره پاتې شه.

هغه د خپل ملګري نه مننه وکړه.

بيا د ځوان شهيد ورور يې تر کوره ورساوه.

شپه يې خوب، و نه کړ.

هغه سهار وختی د خپلې کورنۍ سره، لغمان ته لاړ.

مړی ښخ شوی و.

هغه د درېيمی خيرات پر ورځ ورسېد.

څه نور خپلوان د کابل، جلال آباد او پېښور نه ورسېدل.

د فاتحې مراسم تر سره او د قرآنکريم ختمونه هم وشوه.

ماسپښين شو.

هرکس په خپلو موخو پسې لاړل.

ورځ بله تېره شوه.

دوې ورونه الته وو.

درېيم يې هم له پېښور نه راورسېد.

هر څه ختم شوي وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژړا هم کومه کټه نه درلوده.

بيا ورونو پسې جمعه ګي ختمونه کوه.

ځلور جمعې تېرې شوې.

بيا ورپسې لوی ختم يې وکړ.

د قرآنکريم ختمونه هم، تر سره شوه.

بيا هغه قبر ته پنچره فرمايش ورکړه تر څو د نورو قبرونو نه، توپير وشي.

پنچره کېښول شوه.

پر هغه سپين بيرغونه بند او ورپول شوو.

خلک هرې خواوو نه د دعا له پاره راځي.

ځوان په هغه وخت کې پوره شل کلن و.

ځواني، ښايست او جرات هغه ته خدای ورکړی و.

هر چا به د هغه پر کردار، اعمالو او نېکو اخلاقو افتخار کوه.

څه وخت تېر شوه.

طالبانو خپل حکومت له لاسه ورکړ.

بهرنيان راغلل او وطن يې ونيوه.

څه موده نوره هم تېره شوه.

دهغه مشر ورور واده وکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا کوشنۍ خور یې هم واده شوه.

بیا بل ورور یې هم واده وکړ.

جنګونه او جګړې بیا پیل شوې.

د ورځې په لس هاو ځوانان به شهیدان کېدل.

په خلکو لودن ورک شو.

هره ورځ به جنازې او فاتحې وې.

پوره شل کاله تېر شوو.

طالبان بیا واک ته ورسېدل.

د ځوان شهید او نورو شهیدانو ارمان پوره شو.

بهرنیان و وتل.

ډز اوډوز ختم شو.

خوشحالی راغله.

د طالبانو حکومت نه دري کاله هم تېرشو.

هرې خوا بیا سپین بیروغونه رپېږي.

خو!

د ځوان د لاس سپین بیرغ د تل له پاره پر ځمکه پرېوت.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

حُوان شهید

.....

د چاپ شویو کتابونو لپست

١. معماری افغانستان
٢. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری
(بخش شفاخانه ها)
٣. راهنمود طلايي
(برای اساتید انستیتوت های تخنيکي و ساختمانی افغانستان)
٤. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد اول
٥. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد دوم
٦. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش اداری)
٧. معماری اصیل شهر کابل (مرادخانی)
٨. معماری شهر کابل (بی بی مهرو)
٩. افغانستان در قرن تکنالوژی
١٠. زونبندی اقلیم و زلزله افغانستان
١١. صدقه جاریه / دنیای انجینری
١٢. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد اول (١٩٩٠ الی ٢٠٢١)
١٣. داستان حقیقی با مقیاس معماری
١٤. فرار از کشور- با تصاویر مستند
١٥. نقش دانشمندان مسلمان در فن معماری و مهندسی
١٦. پخسه در افغانستان
١٧. بنیا نگذاری اولین مساجد توسط افغانها در آسترلیا
١٨. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد دوم (١٩٩٠ الی ٢٠٢١)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۹. منار جام - الهامی برای قطب منار
۲۰. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد سوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۲۱. جام یا کلیان (کلان)
۲۲. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد اول
۲۳. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد دوم
۲٤. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد سوم
۲٥. چپر ته چې قانون نه شته (ګډوډي د افغانستان په معماریٰ کې)
۲٦. مډرنه جوما تونه ,, پخوا او نن ،،
۲۷. هله جور کو (نی پخسه – مقاوم زلزله)
۲۸. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مساجد)
۲۹. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مکاتب)
۳۰. هنر و صنعت چوب در مرادخانی
۳۱. هنر و پیشه حکاکي - زرگری در مرادخانی
۳۲. هیچ (چهل داستان واقعی)
۳۳. معماری اصیل شهر کابل
(تشریح مورخ ۱۷ ماه میزان سال ۱۴۰۱ پوهنتون پولی تخنیک کابل)
۳٤. ۴۰- چهل
۳٥. مجنون او ګلچېن (پښتو ناول)
۳٦. در جستجو (ناول به زبان دری)
۳۷. تفاوت ها تفاوت می آورد (کتاب تصویری)
۳۸. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خیرالله مخدوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

(جلد اول)

٣٩. برف ها آب ميشود

٤٠. رسم و تخنيک (گامی به سوی دنيای انجينری) جلد سوم

٤١. آرزو و اميد (ناول به زبان دری)

٤٢. بودا ښکاري (پښتو ناول)

٤٣. نامنوني ژوي (پښتو ناول)

٤٤. د اسلامي معماریٔ پيل

٤٥. حيوانات شوخ (ناول به زبان دری)

٤٦. مجموعه از دروس دينی مولوي صاحب خيرالله مخدوم (جلد دوم)

٤٧. د شپېلیٔ مينه (مه ينه) په کچه ګړیٔ کې (پښتو ناول)

٤٨. حشمت خان د کلا معماري

٤٩. د افغان الک او آذري جلیٔ مينه (پښتو ناول)

٥٠. د وچو ښونه او پارکونو معماري

٥١. د يوې ښونکې مينان په يوه ټولګي کې (پښتو ناول)

٥٢. د ژرنده ګړي ماما مينه (پښتو ناول)

٥٣. په اسلامي نظام کې ودانيز پرمختګ

٥٤. شپنه ادي (پښتو ناول)

٥٥. بې زده کړې پوی (پښتو ناول)

٥٦. د مينې تاو (پښتو ناول)

٥٧. (BIM) په خپله ژبه - په نړیٔ کې تر ټولو نوې او ګړندیٔ کړنلاره د معمارانو او اېنجينېرانو(انجينرانو) له پاره

٥٨. مجموعه از دروس دينی مولوي صاحب خيرالله مخدوم (جلد سوم)

٥٩. سيدو او عيدو - د کوشنيوالي خواږه ملګري (پښتو ناول)

(c) ketabton.com: The Digital Library

٦٠. د يوې مياشتې **ناوې** (پښتو ناول)
٦١. دځاځکو هار (د يوه سړی لنډې کيسې)
٦٢. د کابل ښار اصلي معماري (مراد خانی)
٦٣. کوشنی سوداګره (پښتو ناول)
٦٤. د کابل ښار معماري - بې بې مهرو
٦٥. سرغندوی (ناب، مشهور) پوډري
٦٦. ډارونکی سپلاب (پښتو ناول)
٦٧. خواريکښ قاضي (پښتو ناول)
٦٨. د پخوانيو جوماتونو توپير د نن سره
٦٩. د مور وژونکی (قاتل)، (پښتو ناول)
٧٠. د مور مړه (پښتو ناول)
٧١. مجموعه از دروس دينی مولوي صاحب خيرالله مخدوم (جلد چهارم)
٧٢. لېونی ملا (پښتو ناول)
٧٣. حُوان شهيد (پښتو ناول)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کار لاندې کتابونو لېست

١. هنر خطاطی و میناتوری در مراد خانی
٢. هنر کلالی در مرادخانی
٣. بې وخته سپلاب (پښتو ناول)
٤. ملا نصرالدین سره د دوکې(پښتو کیسه یا داستان)
٥. بې وخته باران
٦. د ژوند پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امکان او وخت په صورت کې

١. پخسه در افغانستان (به زبان انگلیسی)
٢. تاریخ معماری افغانستان
٣. حویلی های آسمان خراش
٤. ارتباط گذ شته، حال و آینده در معماری
٥. استعداد، سرعت و اقتصاد در معماری افغانستان
٦. شیطان چراغ
٧. خاطره ها

(c) ketabton.com: The Digital Library

young martyr

Written by: Architect PHD Hashmatullah Atmar

Date: May - June /2026

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library